

שיטות מחקר תרגיל 2

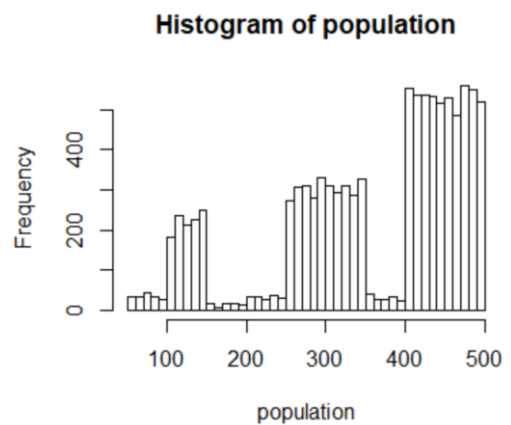
מגישות :

מיכל דגן 315657064

נועה בן דרור 316163260

שאלה 1: ה-1 בקובץ המצורף של התרגיל כיתה.

שאלה 1:

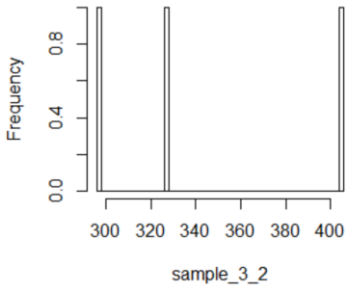
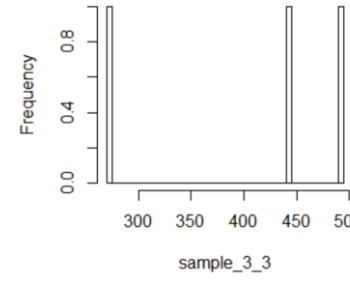
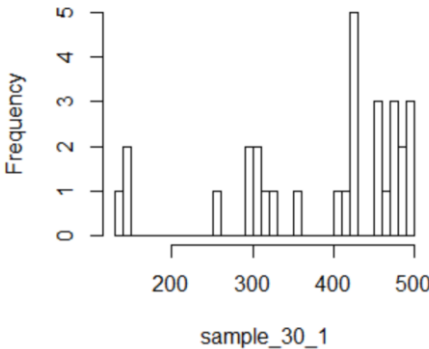
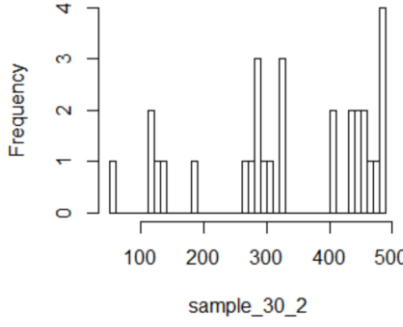

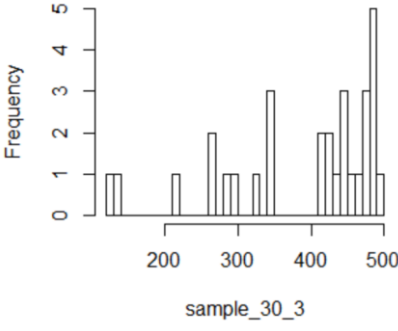
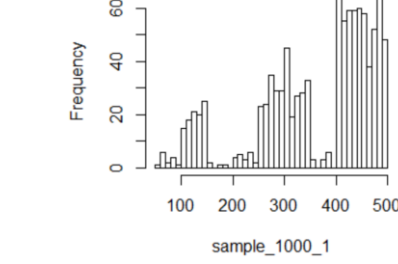
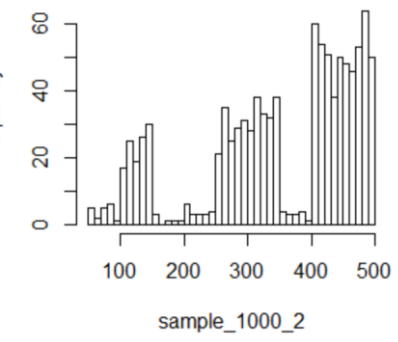
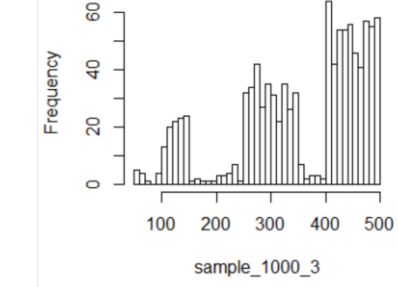
השתמשנו בממוצע – שכן התוחלת במקרה זה היא הממוצע של ציוני הנבדקים, מכיוון שההסתברות בניסוי לקבלת כל תוצאה היא שווה.

```
> mean(population)
[1] 355.8492
> sd(population)
[1] 118.3552
```

סעיף 2:

גודל המדגם	גרף התפלגות המדגם	אומדים במדגם (ממוצע וסטיית תקן)
n=3	<p>Histogram of sample_3_1</p> <p>Frequency</p> <p>sample_3_1</p>	<pre>> mean(sample_3_1) [1] 394.3608 > sd(sample_3_1) [1] 63.26862</pre>

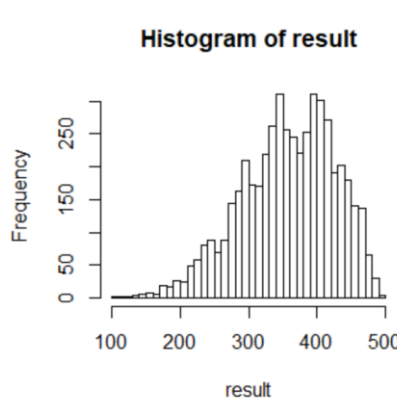
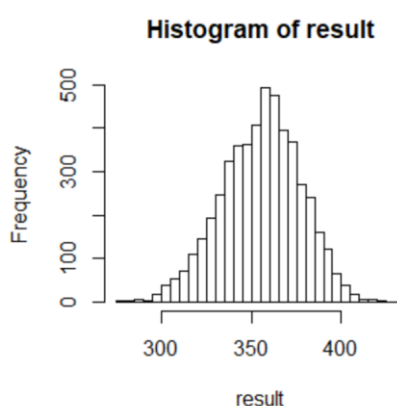
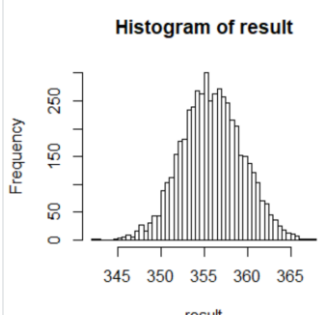
<pre> > mean(sample_3_2) [1] 342.7559 > sd(sample_3_2) [1] 56.62176 </pre>	<p>Histogram of sample_3_2</p> 	
<pre> > mean(sample_3_3) [1] 400.5981 > sd(sample_3_3) [1] 115.214 </pre>	<p>Histogram of sample_3_3</p> 	
<pre> > mean(sample_30_1) [1] 384.13 > sd(sample_30_1) [1] 108.2927 </pre>	<p>Histogram of sample_30_1</p> 	n=30
<pre> > mean(sample_30_2) [1] 334.7422 > sd(sample_30_2) [1] 131.4927 </pre>	<p>Histogram of sample_30_2</p> 	

<pre> > mean(sample_30_3) [1] 388.6952 > sd(sample_30_3) [1] 107.5582 </pre>	<p>Histogram of sample_30_3</p> <p>The histogram shows the frequency of values for sample_30_3. The x-axis is labeled 'sample_30_3' and ranges from 200 to 500. The y-axis is labeled 'Frequency' and ranges from 0 to 5. The distribution is multimodal with peaks around 250, 350, 450, and 500.</p>	
<pre> > mean(sample_1000_1) [1] 361.6202 > sd(sample_1000_1) [1] 114.6515 </pre>	<p>Histogram of sample_1000_1</p> <p>The histogram shows the frequency of values for sample_1000_1. The x-axis is labeled 'sample_1000_1' and ranges from 100 to 500. The y-axis is labeled 'Frequency' and ranges from 0 to 60. The distribution is multimodal with peaks around 150, 300, 400, and 500.</p>	n=1000
<pre> > mean(sample_1000_2) [1] 352.3896 > sd(sample_1000_2) [1] 119.87 </pre>	<p>Histogram of sample_1000_2</p> <p>The histogram shows the frequency of values for sample_1000_2. The x-axis is labeled 'sample_1000_2' and ranges from 100 to 500. The y-axis is labeled 'Frequency' and ranges from 0 to 60. The distribution is multimodal with peaks around 150, 300, 400, and 500.</p>	
<pre> > mean(sample_1000_3) [1] 356.6969 > sd(sample_1000_3) [1] 116.0811 </pre>	<p>Histogram of sample_1000_3</p> <p>The histogram shows the frequency of values for sample_1000_3. The x-axis is labeled 'sample_1000_3' and ranges from 100 to 500. The y-axis is labeled 'Frequency' and ranges from 0 to 60. The distribution is multimodal with peaks around 150, 300, 400, and 500.</p>	

מסקנות :

נוכל להסיק ע"י התבוננות בנתונים והשוואתם לסעיף א' כי ככל שהמדגם שלנו גדול יותר הממוצע וסטיית התקן הולכים ומתקרבים (שואפים) אל הממוצע וסטיית התקן שנמדדו מהתבוננות בכלל האוכלוסייה.

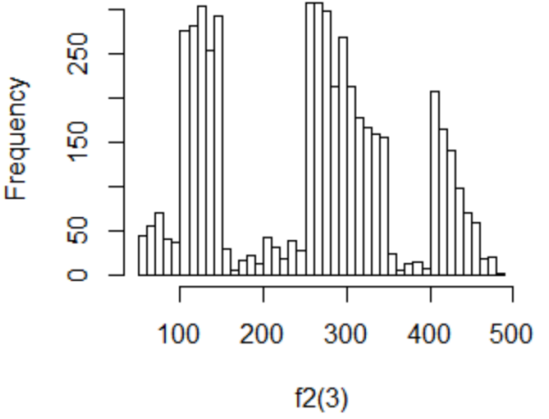
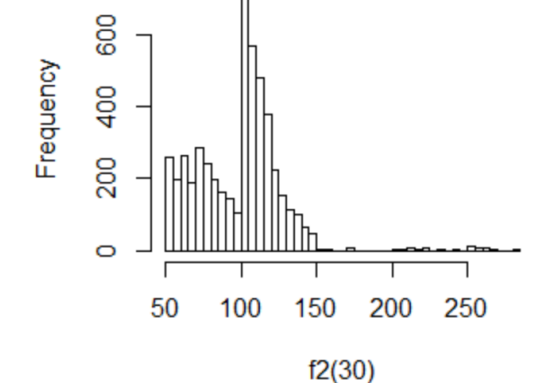
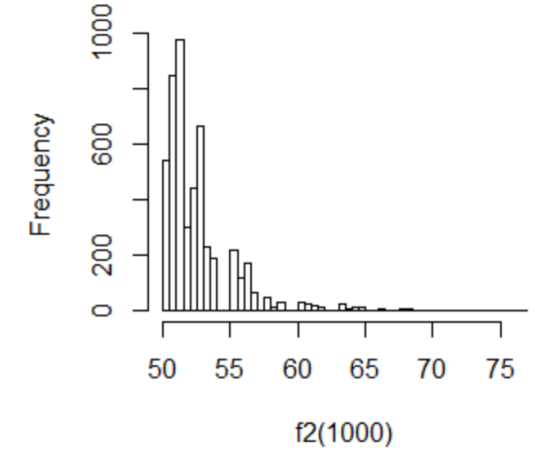
סעיף 3

גודל המדגם	התפלגות הדגימה של הממוצע	תוחלת וסטיית התקן
n=3		<pre>> mean(result) [1] 357.2776 > sd(result) [1] 68.32333</pre>
n=30		<pre>> mean(result) [1] 355.3891 > sd(result) [1] 21.89853</pre>
n=1000		<pre>> mean(result) [1] 355.919 > sd(result) [1] 3.542965</pre>

מסקנות

ניתן לראות כי ככל שהגדלנו את n , כך ההתפלגות הדגימה של הממוצע שואפת אל ההתפלגות הנורמלית (משפט הגבול המרכזי). בתרגול ראינו כי בדרך כלל התפלגות הדגימה עבור מדגם הגדול מ-30 הינה מספיק קרובה להתפלגות נורמלית ואכן בגרף התוצאות שלנו ניתן לראות זאת, כלומר אין הבדל משמעותי כש- $n=1000$ וכש- $n=30$.

סעיף 4: בחרנו את הסטטיסטי $\min$

התפלגות הדגימה של הממוצע	גודל המדגם
<p>Histogram of f2(3)</p> 	n=3
<p>Histogram of f2(30)</p> 	n=30
<p>Histogram of f2(1000)</p> 	n=1000

שאלה 2:

סעיפים 1 + 2 : בקובץ R

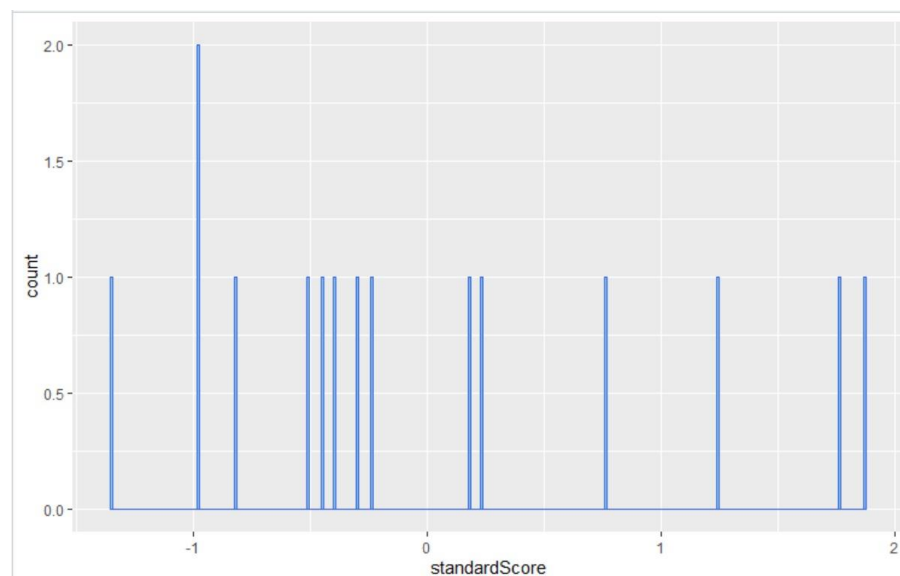
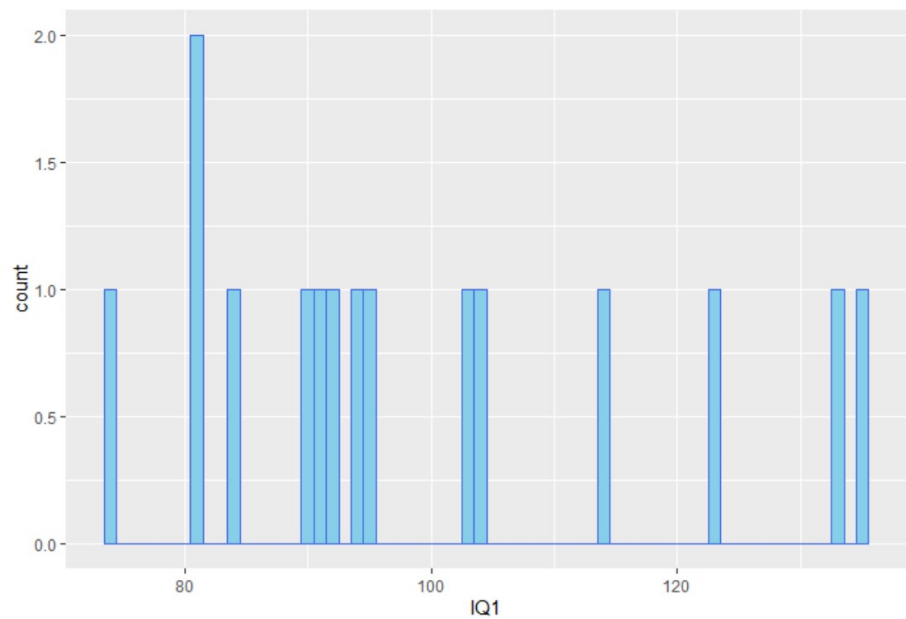
```
> meanz  
[1] 3.053113e-16
```

סעיף 3: הממוצע של המשתנה החדש :

```
> sdz  
[1] 1
```

סטיית התקן של המשתנה החדש :

סעיף 4+5:

ניתן לראות כי הגרפים שקיבלנו דומים מאוד, שכן ביצענו שינוי קבוע על כל ציון כדי להפוך אותו לציון התקן, ולכן נקבל התאמה בין שני הגרפים, ודמיון רב בין ההתפלגויות. ההבדל בין הגרפים הוא בערכי ציר

ה-x, בגרף המציג את התפלגות הציונים המקוריים – ישנה התייחסות לציונים עצמם בין 74 ל-135, ואילו בגרף המציג את התפלגות ציוני התקן ניתן לראות את התפלגות הציונים המציינים את המרחק של כל ציון ממוצע הציונים ביחידות של סטית התקן.

שאלה 3:

1. עוזר המחקר הוריד שלוש תצפיות קיצוניות ולכן שונות התפלגות הדגימה תגדל.
לא בהכרח נכון - אם חצי מהתצפיות היו זהות לתצפית הגבוהה ביותר והחצי השני היה זהה לתצפית הנמוכה ביותר היינו מקבלים כי השונות תישאר זהה לאחר הורדת שלוש התצפיות הקיצוניות. על כן, לפי הנוסחה לחישוב שונות התפלגות הדגימה, נקבל כי שונות התפלגות הדגימה תגדל ולא תקטן שכן השונות נותרה זהה אך n קטן ב-3.
מנגד, אם ניקח מקרה שבו 30 התצפיות האמצעיות הן ממוצע כל התצפיות ושלוש התצפיות הקיצוניות במרחק שווה מהממוצע. נקבל כי השונות של 30 הדגימות הנותרות הינה 0 ולכן שונות התפלגות הדגימה קטנה כאשר הורדנו את התצפיות הקיצוניות.
2. עוזר המחקר הוריד את התצפית הגבוהה ביותר ואת התצפית הנמוכה ביותר ולכן ממוצע המדגם ישתנה.
לא בהכרח נכון – אם מרחק התצפיות הגבוהה ביותר והנמוכה ביותר שונה מהממוצע נקבל כי ממוצע המדגם ישתנה, אך אם המרחק מהממוצע שווה אז הממוצע לא ישתנה.
3. עוזר המחקר הוריד את התצפית הגבוהה ביותר ואת התצפית הנמוכה ביותר ולכן שונות המדגם תישאר זהה.
לא בהכרח נכון – השונות הינה סיכום ריבועי המרחקים מהממוצע לחלק בגודל המדגם. נוכל לדוגמא לקחת מקרה שבו 30 התצפיות האמצעיות הן ממוצע כל התצפיות והתצפית הנמוכה ביותר והגבוהה ביותר במרחק שווה מהממוצע. כשנוריד את התצפיות האלו נקבל כי הממוצע לא השתנה, אך השונות הינה 0 כי כל יתר התצפיות שוות לממוצע. מצד שני, הטענה היתה נכונה אם חצי מהתצפיות היו זהות לתצפית הגבוהה ביותר והחצי השני זהות לתצפית הנמוכה ביותר.
4. עוזר המחקר הכפיל כל תצפית של המשתנה ב2 ולכן תוחלת המשתנה תגדל פי חמש.
לא נכון – לפי לינאריות התוחלת התוחלת תגדל פי 2 ולא פי 5.
5. עוזר המחקר החסיר מכל תצפית 10 נקודות ולכן ממוצע המדגם ישאר אותו דבר.
לא נכון – מהגדרת הממוצע, כאשר מפחיתים ערכים הממוצע גם הוא קטן בהתאם:

$$\bar{X}' = \frac{\sum_{i=1}^n x_i - 10}{n} = \frac{(\sum_{i=1}^n x_i) - (10n)}{n} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} - 10 = \bar{X} - 10$$
6. עוזר המחקר החסיר מכל תצפית 10 נקודות ולכן שונות המדגם תשתנה.
לא נכון – לפי תכונות השונות: מתקיים: $\text{var}(x) = \text{var}(a+x)$ עבור $a \in \mathbb{R}$.
7. עוזר המחקר הכפיל כל תצפית של המשתנה ב2, הדבר ישפיע על הממוצע ועל שונות המדגם, אך השונות תושפע מכך פחות.
לא נכון – לפי הנוסחאות שראינו הממוצע יגדל פי 2 בעוד שהשונות תגדל פי 4 שכן:

$$\text{var}(2x) = 4\text{var}(x)$$

שאלה 4

$$\sigma = \text{sd of population}$$

$$n = \text{sample size}$$

1. כאשר האוכלוסייה שממנה נלקח המדגם מתפלגת נורמלי, התפלגות הדגימה בהכרח נורמלית. **נכון** – התפלגות הדגימה היא התפלגות תיאורטית של דגימה מתוך האוכלוסייה אינסוף פעמים, מדגמים בלתי תלויים בגודל n . ולכן אם ההתפלגות המקורית נורמלית, בהכרח גם התפלגות הדגימה תהיה כזאת.
2. התוחלת של התפלגות הדגימה זהה לתוחלת של האוכלוסייה ללא תלות בגודל n . **נכון** – התפלגות דגימה היא התפלגות תאורטית של אינסוף המדגמים שניתן לבנות בגודל n . אם נבנה התפלגות דגימה על בסיס אינסוף מדגמים בגודל n ואז נחשב את תוחלת התפלגות הדגימה נקבל כי תוחלת ההתפלגות תהיה שווה לממוצע האוכלוסייה ממנה נלקחו המדגמים.
3. סטיית התקן של התפלגות הדגימה שווה ל $\sigma/\sqrt{n}$. **לא נכון** – סטיית התקן של התפלגות הדגימה שווה ל- $\frac{\sigma}{\sqrt{n}}$ כאשר n שווה לגודל המדגמים שנדגמו.
4. לפי משפט הגבול המרכזי, התפלגות הדגימה לא בהכרח נורמלית אלא כתלות בגודל של n . **נכון** – משפט הגבול המרכזי מגדיר כי התפלגות הדגימה תהיה נורמלית, גם במצב בו ההתפלגות המקורית באוכלוסייה אינה נורמלית אם גודל המדגם מספיק גדול, כאשר הקונבנציה היא שמספיק גדול $= 30$.

שאלה 5

התשובה הנכונה היא 3- שתייהן טועות. רונה טועה מכיוון שהפונקציה `qnorm` מקבלת הסתברות ומחזירה את הציון המתאים לה- אבל דנה רוצה לגלות מה ההסתברות לכך שתתקבל בובה במשקל 0.46 או פחות. דנה טועה משום שהפונקציה `dnorm` מקבלת ערך x ונתונים של התפלגות נורמלית ומחשבת את ההסתברות לקבל ערך ספציפי זה מתוך ההתפלגות הנורמלית. לעומת זאת, דנה מעוניינת לבדוק טווח של ערכי משקל, 0.46 ומטה.

כדי לענות על שאלתה של דנה, עלינו להשתמש בפונקציה `pnorm` שמקבלת ערך ומחשבת את ההסתברות לקבלת ערך זה, או ערך קטן ממנו.

```
> q5 = pnorm(0.46, 0.5, sqrt(0.04))  
> q5  
[1] 0.4207403  
> |
```